

Castell del Brull

El Brull

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Brull, el
Emplaçament Davant d'un petit turó a ponent de l'església de Sant Martí.
Alçada: 854

Coordenades:

Latitud: 41.81678
Longitud: 2.30455
UTM Est (X): 442239
UTM Nord (Y): 4629668

Classificació

Número de fitxa 08026 - 45
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Romànic
Segle IX-XV
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Es troba en ruïnes.
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs National Monument Record – Defensa
inspire:
Observacions protecció: BCIN: 832 R-I-51-5211 / 744-MH // BOE 05/05/1949
Data aprovació: dv., 22/04/1949 - 12:00
Número inventari si, IPA
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública

Titular: Ajuntament del Brull
Fitxes associades:
[Ajuntament del Brull](#)
Autoria de la fitxa Marc Cucurella Pinilla
Data de registre de la fitxa: dc., 29/06/2011 - 02:00

Descripció

Situat davant d'un petit turó a ponent de l'església de Sant Martí, se'n conserva part de l'angle nord-est i un fragment del mur de tramuntana amb restes d'una finestra. Segons l'arquitecte Pericas, tenia una planta pentagonal amb reforços cilíndrics als angles, dels quals en resta un. Els materials són la pedra i la calç, amb carreus de pedra calcària tallats regularment i sense polir. Contrasta la part més nova amb carreus de pedra sorrosa vermella millor tallada i amb les juntes de calç enfonsades. Sembla ser que té almenys dues fases constructives, possiblement dels segles XII i XIII.

Observacions:

Actualment es troba en ruïnes, consolidades i enjardinades, perfectament visitables. L'Antic castell del Brull està ubicat en un turó a ponent de l'església de Sant Martí, situat al nord del massís del Montseny. Es tracta d'un castell de planta pentagonal que consta d'una torre circular a cada angle, amb una torre semicircular al centre del mur nord de la fortificació. Del castell, se'n conserva en alçada una de les torres circulars i part d'un pany de muralla d'uns 4 metres d'altura. Es distingeixen dues fases constructives, que cal situar cronològicament entre els segles XII i XIII. En la primera fase, l'aparell és de carreus de pedra calcària de color blanc, lligats amb morter de calç molt granulós, i amb una factura regular. Les torres tenen un metre de diàmetre, en la seva fase constructiva original. La segona fase es diferencia per la utilització de carreus de pedra sorrenca de color vermell, d'una millor factura que en el moment anterior. Els carreus són més grans i estan més ben tallats. En aquest moment, les torres són revestides i reforçades, i les parets s'eleven. Durant la intervenció arqueològica realitzada el 1998, es va documentar un paviment de lloses del segle XIII, amb un capitell romànic del segle XII reaprofitat en els nivells de preparació de la pavimentació.

Història

Aquest castell defensava el terme del Brull juntament amb el castell de Seva. Si bé inicialment no tenia terme, ja al 904 estarà delimitat. El domini pertanyia als Comtes de Barcelona. Sabem de lluites serioses per la seva possessió a finals del segle XII, que acabaren en la recuperació del castell per part del vescomte Guillem Ramon de Cardona. La castlania major pertanyia als Balenyà, i al segle XIII Guillem de Balenyà la transferí a Ramon de Vilagrelans; la mitjana era en mans dels Vilanova, fins el 1415; i la menor era dels Desbrull, que residien al castell. El 1265 els Cardona deixaren el seu domini sobre el castell en vendre'l al bisbe de Vic, Ramon d'Anglesola, i al capítol de canonges. El castell perdurà com a baronia dels bisbes de Vic fins a la desaparició dels senyorius jurisdiccionals. El castell ja es trobava en mal estat al primer quart del segle XIII, especialment les seves torres.

Bibliografia

ASENSI, Rosa M.; PLADEVALL, Antoni (1999). "Guies comarcals. Catalunya romànica 2. Osona". Editorial Pòrtic. BURON, Vicenç (1989). "Castells romànics catalans: guia". Edicions Mancús. CATALÀ i ROCA, Pere (1990). "Comentaris a castells catalans". Rafael Dalmau, Editor. PLADEVALL, Antoni; CATALÀ i ROCA, Pere (1973). «Castell del Brull» a "Els castells catalans". Rafael Dalmau, Editor. ADELL, Joan A.; PLADEVALL, Antoni; BENET, Albert (1984). «Castell del Brull» a "Catalunya romànica II", Osona I. Fundació Enciclopèdia Catalana.

